

Akram Malakzay

Deutsche Sprache leicht gemacht

Lehrbuch der deutschen Grammatik
für Afghanen

IFB Verlag Deutsche Sprache GmbH

machen oder machen lassen?

کله چې سري په پښتو کې له يو چا نه پوښتنه وکړي چې:

غڼم دې دل (مېده) کړل؟   وپښتنه دې بياتي کړل؟   موټر دې ترميم کړو؟

ځواب کېدی شي چې داسې وي چې :

هو، غڼم مې دل کړل   هو وپښتنه مې بياتي کړل   هو موټر مې ترميم کړو

دا څرگنده نشوه چې ما غڼم پخپل لاس دل کړل او که غڼم مې ژرندې ته يووړل او ژرنده گړي دل کړل. همدا شان دا څرگنده نشوه چې وپښتنه ما پخپل لاس بياتي کړل او که زه نايي ته ولاړم او نايي راته وپښتنه بياتي کړل. همدا شان دا څرگنده نشوه چې دا موټر ما پخپل لاس ترميم کړو او که کوم مستري يا کوم ورکشاب دا موټر ترميم کړو.

په جرمني ژبه کې پخپل لاس د يو شي جوړول او د يو بل چا له خوا د يو شي جوړول په دوه مختلفو فعلونو په ډېر څرگند ډول بيانېدلی شي، په لاندې ډول:

machen = etwas selbst tun يو کار پخپله کول	etwas machen lassen يو کار په بل چا باندې کول
Hast du den Weizen gemahlen? تا غڼم (پخپله) دل کړل؟	Nein, ich habe den Weizen mahlen lassen. نه، غڼم مې په بل چا باندې دل کړل
Hast du dir die Haare geschnitten? تا وپښتنه دې (پخپله) بياتي کړل؟	Nein, ich habe mir die Haare schneiden lassen. نه، ما وپښتنه مې په بل چا باندې بياتي کړل
Hast du das Auto repariert? موټر تا (پخپله) جوړ کړو؟	Nein, ich habe das Auto reparieren lassen. نه، ما موټر په بل چا باندې جوړ کړو
Bist du nach Hause gefahren? ته کور ته (پخپله) په موټر کې ولاړې؟	Nein, ich habe mich fahren lassen. نه، زه بل چا په موټر کې يووړم
Hast du dich selbst operiert? تا ځان پخپله عمليات کړو؟	Nein, ich habe mich operieren lassen. نه، ما په بل چا باندې ځان عمليات کړو
Ich habe den Kindern einen Saft gebracht. ما پخپله ماشومانو ته يو شربت راوړ.	Ich habe den Kindern einen Saft bringen lassen. ما په يو بل چا باندې ماشومانو ته شربت راوړ
Bitte drücken Sie hier ganz fest. تاسو پخپله دغه ځای ټينگ وځبېښئ	Lassen Sie jemanden bitte hier ganz fest drücken. تاسو يو څوک پرېږدئ چې دغه ځای ښه ټينگ وځبېښي

stellen oder legen

په جرمني ژبه کې د (ايښودل = legen) او د (ودرول = stellen) تر مينځ ډېر توپير کيږي. (ايښودل = legen) په جرمني ژبه کې هغه وخت کارول کيږي چې يو شی په مځکه وځملول شي، لکه: (برستن په کټ باندې کېږده! Leg die Decke auf das Bett)

(ودرول = stellen) هغه وخت کارول کيږي چې يو شی ونه ځملول شي، بلکې لکه پخپلو پښو ودرول شي، لکه: ته دا چوکۍ هلته کېږده (Stell den Stuhl dort hin!) په پښتو ژبه کې له دومره دقت نه کار نه اخيستل کيږي، د ډېرو شيانو لپاره چې هغه اصلا ودرول کيږي، په پښتو کې ورته ويل کيږي چې (ايښودل کيږي). مثال:

Stell die Flasche auf den Tisch!

ته دا بوتل هلته کپرده

يو بوتل اصلاً ودرول کيږي، خو په پښتو کې بيا هم د ودرولو په ځای (اينودل) کارول کيږي. په جرمني ژبه کې هغه وخت (اينودل) ويل کيږي چې يو بوتل په اوږدو وځملول شي، په دې ډول:

Leg die Flasche quer auf den Tisch!

ته بوتل په اوږدو په مېز کېږده نور مثالونه به لاندې وگورو:

stellen	legen
Stell das Glas auf den Tisch! ته گيلاس په مېز باندې کېږده	Leg das Glas auf den Tisch! ته گيلاس په مېز باندې ځملوه يا په ملاستي کېږده
Wo soll ich den Regenschirm hinstellen? زه چترۍ چېرته کېږم؟	Wo soll ich den Regenschirm hinstellen? زه چترۍ چېرته ځموم يا په ملاستي کېږم
Wo hast du den Tisch hingestellt? مېز تا چېرته کېښود؟	Wo hast du den Tisch hingestellt? تا مېز چېرته ځموم يا په ملاستي کېښود؟

Wo stellst du den Schrank hin?

ته الماری چېرته ودروي؟

Wo legst du den Schrank hin?

ته الماری چېرته ځموي يا په ملاستي ږدي؟

stehen	liegen
Wo steht der Schrank? الماری چېرته ده؟	Wo liegt der Schrank? الماری چېرته ده
Die Kanne steht auf dem Tisch. چاینک په مېز باندې اېښودل شوي دي	Die Kanne liegt auf dem Tisch. چاینک په مېز باندې پروت دي
Das Buch steht im Regal. کتاب په الماری کې اېښودل شوې دی	Das Buch liegt im Regal. کتاب په الماری کې په ملاستي پروت دی

der, die, das gleiche oder derselbe, dieselbe, dasselbe?

gleiche یو بل ته ورته يا مشابه	selbe همغه یو
Josef hat ein schwarzes Auto. يوسف يو تور موټر لري	Josef ist am 01.01.2000 geboren. يوسف په (01.01.2000) کال کې زېږېدلی دی
Jakob hat auch ein schwarzes Auto. يعقوب هم يو تور موټر لري	Jakob ist auch am 01.01.2000 geboren. يعقوب هم په (01.01.2000) کې زېږېدلی دی
Josef und Jakob haben das gleiche Auto. يوسف او يعقوب يو شان موټر لري	Josef und Jakob haben denselben Geburtstag. د يوسف او د يعقوب د زېږېدنې ورځ همغه يوه ده
Sie hat die gleiche Figur wie ihre Schwester. د هغې اندام لکه د هغې د خور د اندام په شان دی	Er trägt denselben Anzug wie gestern. هغه نن همغه درېښي اغوستي ده چې پرون يې اغوستي وه
Wir haben die gleichen Sorgen. زمونږ غمونه يوشان دي	Er stammt aus demselben Dorf wie ich. هغه د همغه کلي دی چې زه د هغه کلي يم